

ด่วนที่สุด
ที่ วท (ปคร) ๐๒๑๑/ ๕๕๐๓๔๗๕



สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๖๐๙๒
วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๕ เวลา ๐๙.๓๐
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ถนนพระราม ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๕๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง กรอบการเจรจาของประเทศไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการพัฒนา
มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๑๒๕๔๓
ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเสนอ
ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง กรอบการเจรจาของประเทศไทย
สำหรับการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่าง
ประเทศด้านการจัดการสารปรอท ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ พิจารณาแล้ว ไม่ขัดข้องต่อข้อเสนอกรอบเจรจา และเห็นว่าการ
ดำเนินการเพื่อร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศดังกล่าว มีความสอดคล้อง
กับนโยบายและแผนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๖๔) ในยุทธศาสตร์ที่ ๑
การพัฒนาความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน และท้องถิ่นด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม กลยุทธ์ที่
๑.๑ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพและสุขภาวะของประชาชน และ
กลยุทธ์ที่ ๑.๔ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนภูมิคุ้มกัน ความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิต
ของท้องถิ่นและชุมชน และยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมของประเทศด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม กลยุทธ์ที่ ๓.๓ วทน. เพื่อการบริหาร
จัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการพัฒนา ทั้งนี้ขอคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
เพิ่มเติม ดังนี้

๑. สินค้าอุปโภคที่ประเทศไทยมีการผลิตและส่งออกจำนวนมาก เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้าและ
อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์และชิ้นส่วน และบรรจุภัณฑ์

๑.๑ การผลิตสินค้าปลอดสารปรอท : ปัจจุบันประเทศต่างๆ ได้กำหนดมาตรการ
ควบคุมปริมาณสารปรอทในสินค้าอุตสาหกรรมที่สำคัญ อาทิ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์และ
ชิ้นส่วน และบรรจุภัณฑ์ ซึ่งผู้ประกอบการไทย สามารถผลิตสินค้าสอดคล้องกับข้อกำหนดที่เข้มงวดเหล่านี้ได้
อย่างไรก็ดี ยังมีสินค้าบางประเภทที่ยังไม่สามารถเลิกใช้สารปรอทได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลอดฟลูออเรสเซนต์
และหลอดฮาโลเจน ซึ่งเป็นสินค้าที่จำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชน และมีผลกระทบต่อ
ประสิทธิภาพการใช้พลังงานในประเทศ จึงควรมีการเจรจาเพื่อหาแนวทางการควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสม
และไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดในเทคโนโลยีใหม่ ที่ไทยยังไม่สามารถเข้าถึงหรือยังไม่สามารถผลิตได้ในประเทศ

๒/๑.๒ มาตรการ...

๑.๒ มาตรการรองรับ การผลิตและการวางตลาดอะไหล่/ชิ้นส่วน ที่มีสารปรอทในตัว : การเลิกผลิต และ/หรือการห้ามวางตลาดสินค้ากลุ่มอะไหล่และชิ้นส่วน เพื่อใช้เปลี่ยนทดแทนอะไหล่/ชิ้นส่วนเดิมที่อาจมีสารปรอทในตัว ควรมีความยืดหยุ่น และควรคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมตลอดวัฏจักรชีวิตของสินค้า เพราะการจำกัดการเข้าถึงอะไหล่/ชิ้นส่วนบางประเภท อาทิ แบตเตอรี่แบบกระดุม อาจทำให้ต้องทิ้งสินค้าเร็วกว่ากำหนด

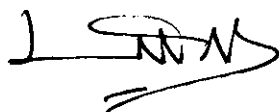
๑.๓ การจัดการซากสินค้าที่มีปรอทเป็นส่วนประกอบ และเทคโนโลยีการกักเก็บสารปรอท : ปัจจุบันไทยยังไม่มีความสามารถในการจัดการซากสินค้าที่มีปรอทเป็นส่วนประกอบบางประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลอดไฟ จอภาพ และแบตเตอรี่ โดยการจัดเก็บและจัดการซากสินค้าเหล่านี้ ส่วนใหญ่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบขององค์กรระดับท้องถิ่น (เทศบาล และ อบต.) จึงควรมีการพิจารณามาตรการให้ความช่วยเหลือในระยะยาว เพื่อวางโครงสร้างพื้นฐานและ/หรือกลไก เพื่อลดภาระองค์กรระดับท้องถิ่น ในการเก็บคืนซากสินค้า/ชิ้นส่วนที่หมดอายุที่มีสารพิษในตัว เพื่อนำกลับมาบำบัด/จัดการอย่างถูกหลักวิชาการ และควรมีการเจรจาขอรับความช่วยเหลือ ทั้งด้านเงินทุนและการถ่ายทอดเทคโนโลยี จากประเทศพัฒนาแล้วในการแยกปรอทออกจากซากสินค้า เพื่อสามารถใช้ประโยชน์จากวัสดุอื่นที่ยังมีคุณค่า และเทคโนโลยีการกักเก็บสารปรอทที่เก็บรวบรวมกลับมาได้ ที่มีความปลอดภัยสูงและมีต้นทุนการจัดการอยู่ในระดับที่ผู้ปฏิบัติสามารถยอมรับได้

๒. ประเทศไทยควรมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับมาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศดังกล่าว เช่น ด้านการวิจัยและพัฒนาสารทดแทนสารปรอทหรือเทคโนโลยีทางเลือกอื่นๆ เพื่อลดการใช้สารปรอท การส่งเสริมและพัฒนาแนวทางการจัดการสารปรอทอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคอุตสาหกรรม และการปรับปรุง หรือเพิ่มเติมกฎระเบียบข้อบังคับเพื่อการปลดปล่อยสารมลพิษปรอท

๓. การพิจารณากำหนดระยะเวลาการเลิกใช้อุปกรณ์ทางด้านสาธารณสุขที่มีสารปรอท ควรมีการหารือกับผู้เชี่ยวชาญและนักวิจัยในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการกำหนดระยะเวลาเลิกใช้และการหาวัสดุทดแทนที่เหมาะสมที่สุด และก่อให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขแก่ผู้ป่วยน้อยที่สุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายพลอดประสพ สุรัสวดี)

รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำนักงานปลัดกระทรวง

โทร. ๐ ๒๓๓๓ ๓๔๖๗

โทรสาร ๐ ๒๓๓๓ ๓๔๓๘

E-mail jindamas@most.go.th